

Andreas Olsson
Energi- och klimatstrateg
Utvecklingsavdelningen
010 - 223 64 74

Mottagare
Trafikverket
Att peter.hinders@trafikverket.se

Intresseanmälan för Elvägpilot Jönköping

På initiativ av samverkansorganisationen Klimatrådet och tillsammans med ytterligare lokala, regionala, nationella och internationella aktörer, lämnar Länsstyrelsen i Jönköpings län härmed intresseanmälan för Elvägpilot Jönköping.

(Delkontrakt 266270:1 - RFI avseende förslag till sträckor för elvägpilot)

Intresseanmälan följer Trafikverkets utskickade mall (den 18 december 2018) för intresseanmälan Elvägpilot.

Bakgrund

Klimatrådet arbetar sedan 2011 för visionen om att bli ett Plusenergilän¹, ett råd som administreras av Länsstyrelsen. För att nå visionen behöver bland annat stora delar av transportsektorn gå över till eldrift, med el från förnybara källor. Forskning inom världsledande strategisk hållbar utveckling visar att elektrifiering av fordonstrafiken är helt centralt för att snabbt och hållbart minska trafikens klimatpåverkan².

Enligt fastställelsebeslutet i Nationell Plan för transportsystemet 2018–2029 ska Trafikverket under planperioden bygga och driftsätta minst en elväg som en pilotsträcka. Utgångspunkten bör vara att pilotsträckan kan tas i drift 2021. Byggandet av pilotsträckan förutsätter omfattande medfinansiering från näringslivet. Statens finansiering får uppgå till högst 50 procent av kostnaden, dock till maximalt 300 miljoner kronor totalt. Trafikverket presenterade den 24 oktober 2018 möjligheten för olika aktörer att senast den 15 februari 2019 lämna in förslag på potentiella sträckor för uppförande av en elvägpilot.

Elvägpilot Jönköping är initierad av samverkansorganisationen Klimatrådet³ som den 29 november 2018 utsåg en projektgrupp⁴ med syfte att arbeta fram ett förslag på Elvägpilot Jönköping. Projektgruppen har haft åtta möten och förankrat förslaget hos ytterligare starka och helt avgörande aktörer för denna intresseanmälan.

¹ <https://klimatradet.se/plusenergilan/>

² <http://bth.diva-portal.org/smash/get/diva2:1089430/FULLTEXT01.pdf>

³ <https://klimatradet.se/om-klimatradet/klimatradets-ledamoter/>

⁴ <https://klimatradet.se/arbetsgrupper-i-radet/>

Nuläge för Elvägpilot Jönköping finns här på <https://klimatradet.se/elvagspilot/>

FÖRANKRING AV ELVÄGSPILOT JÖNKÖPING

Aktörer som aktivt visar intresse för Elvägpilot Jönköping lyfts fram nedan. Grupperingen nedan följer också möjliga roller för respektive aktör.

- Transportörer/ Transportköpare - DSV Road AB, Husqvarna AB, Kaj Inrikes, Rosenlunds Åkeri, Inter IKEA Group, DB Schenker och Polfärskt bröd AB.
- Fordons- och elvägstillverkare - Scania, Siemens
- Elhandlare - Jönköping Energi
- Elvägsoperatör - Siemens, Cybercom
- Elnätsföretag - Jönköping Energi
- Väghållare - Trafikverket

- Områdesutvecklare logistik Torsvik - SMUAB utvecklare av Logpoint
- Projektstöd och regional samverkan - Energikontor Norra Småland
- Återförsäljare - Atteviks lastvagnar
- Administration - Länsstyrelsen

En beskrivning av elvägen, för att kunna bedöma hur lämplig sträckorna är relaterat till vägutformning och elvägens påverkan på omgivningen. Informationen som efterfrågas ska minst innefatta följande:

VÄGNUMMER FÖR STRÄCKORNA SOM INKLUDERAS INOM RAMEN FÖR ELVÄGSPILOTEN:

Elvägpilot Jönköping föreslår två sträckor som mäter cirka 30 km totalt:

- E4 Huskvarna - Torsvik (**A-B**, se figur 1 nedan)
- E4 Torsvik - Riksväg 40 Hedenstorp (**B-C**, se figur 1 nedan)

TYP AV VÄG FÖR OLIKA ELVÄGSSTRÄCKOR (MOTORVÄG, 2+1, 1+1, LANDSBYGDVÄG/TÄTORTVÄG)

- Sträcka **A-B** motorväg 2+2.
- Sträcka **B-C** motorväg delvis 2+3 samt 2+2.

START OCH SLUTPUNKT FÖR STRÄCKORNA SOM INKLUDERAS INOM RAMEN FÖR ELVÄGSPILOTEN

Start- och slutpunkter har inte preciserats då exakt position behöver utredas tillsammans med Trafikverket. Vad som finns utmärkt i dagsläget är start- och slutzoner, presenterade med bokstäverna **A**, **B** och **C**.

GÄRNA KARTINFORMATION OCH EN BESKRIVNING AV DEN TÄNKTA ELVÄGSSTRÄCKAN

Figur 1. För att få med detaljer har inte kartan högre upplösning, därför är inte A-B-C exakt utpekade.

Sträckan A-B, Från påfart E4 södergående från Huskvarna se Trafikverkets [avsnitt: 6 430 045](#). Utöver hög andel tung trafik (cirka 3 000/dygn år 2015) vid mätpunkten passerar sträckan:

- Industrigatan (röd pil) som är ett logistikcentrum med stora flöden,
- Närhet till tåganslutning (grön pil).

Slut- och startpunkten B, E4 Torsvik, se Trafikverkets [avsnitt: 7 410 127](#), (cirka 3 000 lastbilar/dygn år 2015), ligger 200 meter över havet. En höjdskillnad på 110 jämfört med centrala Jönköping.

Sträcka B-C utgår från E4 Torsvik som är ett stort logistikområde med bland annat nordiska centrallager och sannolikt ett allt viktigare logistikcentrum, inte minst kopplat till den växande e-handeln.

- Sträckan inkluderar den välkända ”Göteborgsbacken” som med en höjdskillnad på ca 130 m, delvis 8 % lutning, 1 500 m lång är en energislukare. Ett räkneexempel per lastbil på 25 ton, 72 km/h, delvis 8% lutning (4,6 grader) ger i storleksordningen ett effektuttag cirka 550 - 600 kW. Det kan jämföras med en raksträcka som ger ett effektbehov på cirka 150 - 200 kW.

Slutpunkt C möter upp logistikbehoven i ett växande logistikområde Hedenstorp samt Jönköpings flygplats, se [avsnitt: 7 320 094](#) (cirka 2 200 lastbilar/dygn år 2015)

Förväntade trafikeringen av sträckorna. En beskrivning av trafikeringen innehåller minst följande:

TUNG TRAFIK PÅ STRÄCKAN, DVS. HUR MYCKET TUNG TRAFIK FÖRVÄNTAS TRAFIKERA ELVÄGSPILOTEN

Se Trafikverkets mätpunkter i stycket ovan för 2015-års uppskattade årsdygnstrafik. Arbetsgruppen gör bedömningen att den tunga trafiken sedan 2015 ökat och kommer fortsätta att öka på dessa sträckor. Som grund för den bedömningen finns bland annat LogPoint South Sweden – en logistikyta på 480 ha längs med E4an med i huvudsak etableringar av transportintensiva verksamheter. Det har dels sedan 2015 varit en allmän ökning av transporter och dels en ökning på grund av nya etableringar i delområdet Stigamo, vilka kan nyttja pilotsträckan i takt med nyetableringar. Ytterligare nya detaljplaner är på gång inom en 5–10 årsplan för nya transportintensiva etableringar inom LogPoint längs med E4an.

POTENTIELL TRAFIKERING AV TUNG TRAFIK PÅ DE FÖRESLAGNA STRÄCKORNA, DVS. HUR STOR DEL AV DEN TUNGA TRAFIKEN ÄR REGELBUNDEN OCH FÖRVÄNTAS HA INCITAMENT ATT ANVÄNDA ELVÄGEN

Arbetsgruppen bedömer att den tunga trafiken inte minskat sedan 2015 på de föreslagna sträckorna, och att behovet är stabilt och sannolikt ökande.

Tack vare stort engagemang och en väletablerad samverkan mellan aktörer i Jönköpings län har arbetsgruppen idag ett aktivt intresse från DSV Road AB, Husqvarna AB, Kaj Inrikes, Rosenlunds Åkeri, Inter IKEA Group, DB Schenker och Polfärskt bröd AB. En stark grupp som har inslag av regelbunden trafik samt incitament att trafikera elvägen.

Härutöver har dialog först med framförallt ytterligare varuägare-transportföretag- och åkerier. Den samlande bilden för denna grupp är en mer avvaktande hållning och att tiden för att ge svar varit knapp.

POSITIVT OM PÅVISAT INTRESSE FRÅN VARUÄGARE-TRANSPORTFÖRETAG- OCH/ELLER ÅKERIER FÖR ATT NYTTJA ELVÄGEN FINNS, EXEMPELVIS GENOM LETTER OF INTENT ELLER LIKNANDE

Arbetsgruppen har valt att efterfråga skriftliga intressen per mail eller telefon, se aktörer i tidigare stycken, utan förbehåll. Anledningen är flera dels har tiden varit knapp dels har det varit svårt att ge exakta detaljer för respektive aktör i hela aktörs-kedjan. Oavsett finns aktörer som valt att kliva fram, vilket varit avgörande för denna intresseanmälan.

Arbetsgruppen har varit noga med att intresseanmälan är förankrad hos ledningen eller motsvarande för att undanröja missuppfattningar och vid positivt besked från Trafikverket effektivt kunna ta nästa steg.

Trafikverket har även medskicket att den tänkta tekniska lösningen ska klara nedanstående tekniska mognadskrav innan projektering av sträckan startas någon gång våren/sommaren år 2020 enligt nuvarande plan

ELVÄGSTEKNIKEN SKA VARA DEMONSTRERAD, INKLUSIVE INGÅENDE KOMPONENTER OCH FUNKTIONALITET, I AKTUELL DRIFTMILJÖ. DETTA OMFATTAR SAMTLIGA DELAR AV ELVÄGSSYSTEMET SÅ SOM FYSISKT UTFORMNING, VAL AV MATERIAL, INGÅENDE KOMPONENTER, STYRSYSTEM OCH SÄKERHET. SYSTEM FÖR TILLKOMMANDE TJÄNSTER SÅ SOM TILLTRÄDESKONTROLL, MÄTNING AV ENERGI, BETALSYSTEM SKA REDOVISAS MEN BEHÖVER INTE VARA DEMONSTRERAT I AKTUELL DRIFTMILJÖ TIDIGARE

Arbetsgruppens intresseanmälan utgår från befintlig elvägsteknik, kallad e-Highway. eHighway bygger i grunden på beprövad teknologi från elektrifiering av järnvägar som utvecklats, uppdaterats och anpassats för vägtrafikens flexibilitet. Ovanför vägbanan finns luftledningar som förser fordonet med el. Eftersom det, till skillnad från järnvägen, inte finns en räls att mata tillbaka elen genom krävs dubbla elledningar. Kontaktledningarnas konstruktion möjliggör en säker strömförsörjning i hastigheter upp till 90 km/h. En skanner känner av om det finns en strömledning ovanför fordonet och faller automatiskt upp en så kallad strömvtagare som befinner sig ovanför lastbilens tak. Strömvtagaren matar ner strömmen till bilens elmotor. Den intelligenta strömvtagaren kan under färden koppla till eller från kontaktledningen vilket gör att fordonet kan byta fil för att till exempel göra en omkörning, även i höga hastigheter. Fordonet fungerar därmed som en helt vanlig lastbil. Fordon för eHighway är utrustade med hybridmotorer. Detta innebär att fordonen kan användas lika flexibelt som konventionella fordon. På vanliga vägar som inte är utrustade med kontaktledning, eller vid omkörningar på elektrifierade vägar, växlar de istället

över till en förbränningsmotor som med fördel kan drivas av biodrivmedel. Systemet är testat och demonstrerat på allmän väg i Tyskland, Sverige och USA och långt gångna planer finns just nu på demonstrator i Italien.”

För system för tillkommande tjänster så som tillträdeskontroll, mätning av energi, betalsystem se bilaga A-H.

TRAFIKVERKET HAR ÄVEN MEDSKICKET ATT KRAV PÅ MEDFINANSIERING, ENLIGT FASTSTÄLLELSEBESLUTET I NATIONELL PLAN FÖR TRANSPORTSYSTEMET 2018–2029, KOMMER ATT BEHÖVA BESTYRKAS INNAN PROJEKTERING AV STRÄCKAN STARTAS NÅGON GÅNG VÅREN/SOMMAREN ÅR 2020 ENLIGT NUVARANDE PLAN.

Inga kommentarer.